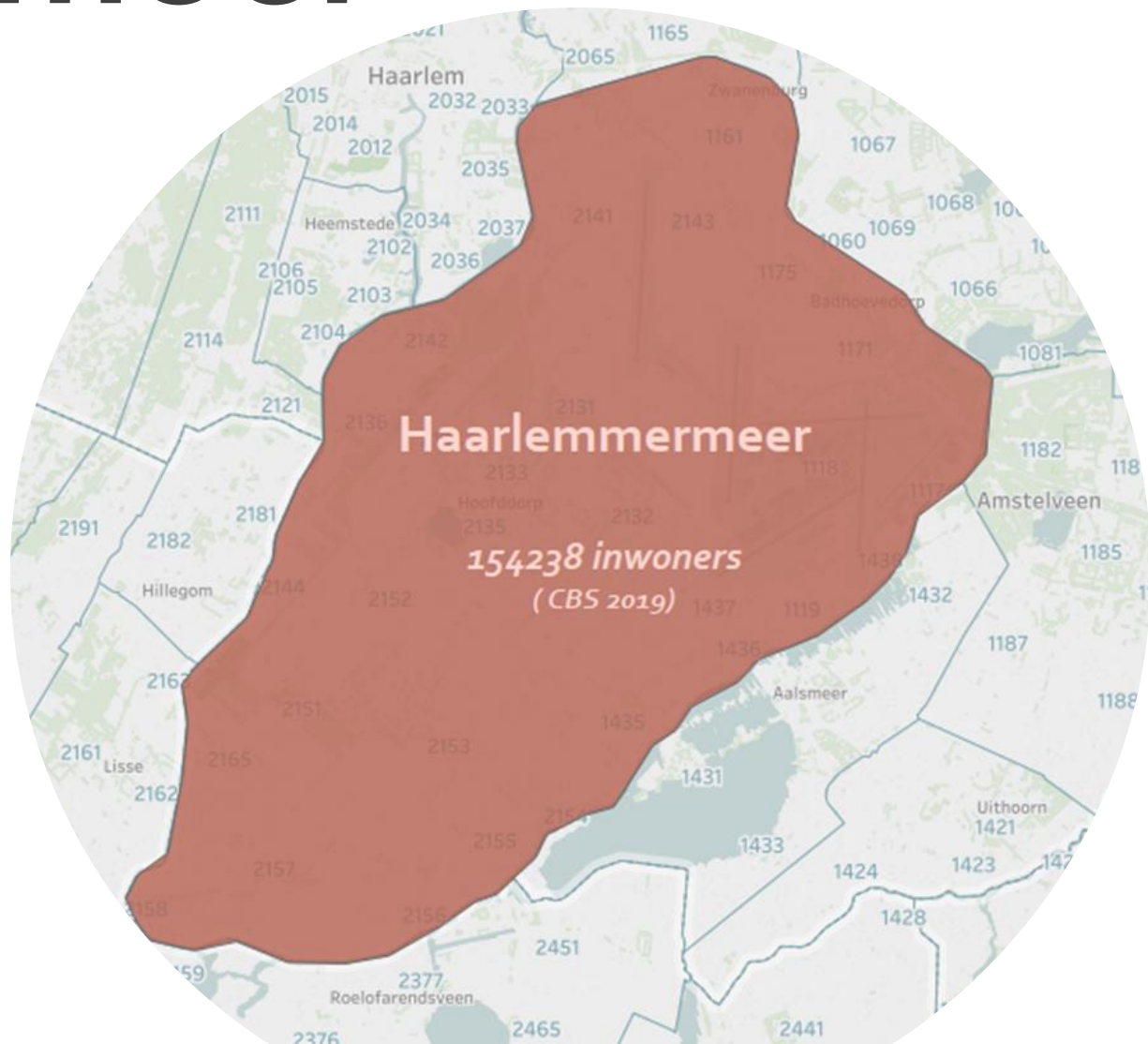

Regio Haarlemmermeer in beeld

Juiste zorg op de Juiste plek

Januari 2021

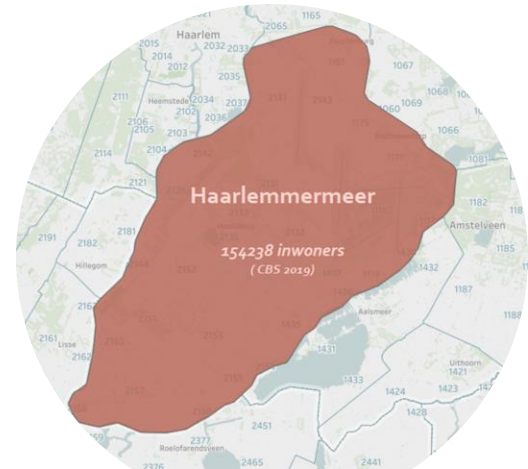
In samenwerking met:

- Buurtzorg
- Cordaan
- Gemeente Haarlemmermeer
- GGZ InGeest
- Spaarne Gasthuis
- Stichting Amstelring
- Stichting Gezondheidscentra Haarlemmermeer
- Stichting Meerwaarde
- Team Sportservice Haarlemmermeer
- Ons Tweede Thuis
- PCSOH
- Zorgbalans
- Zorgcentra Meerlanden
- Zorggroep Haarlemmermeer
- Zorg en Zekerheid

Aanleiding

Dit regiobeeld geeft een algemeen overzicht van de stand van zaken en de verwachte ontwikkelingen op het gebied van **gezondheid, zorg en welzijn** in de regio **Haarlemmermeer**. De informatie in dit regiobeeld dient als middel om met gemeenten, verzekeraars en zorgaanbieders **gezamenlijk de zorgbehoefte** in de regio Haarlemmermeer in kaart te brengen. Hoe anticiperen we hierop? En hoe maken we de transformatie naar **de juiste zorg op de juiste plek**?

Haarlemmermeer ten opzichte van Nederland

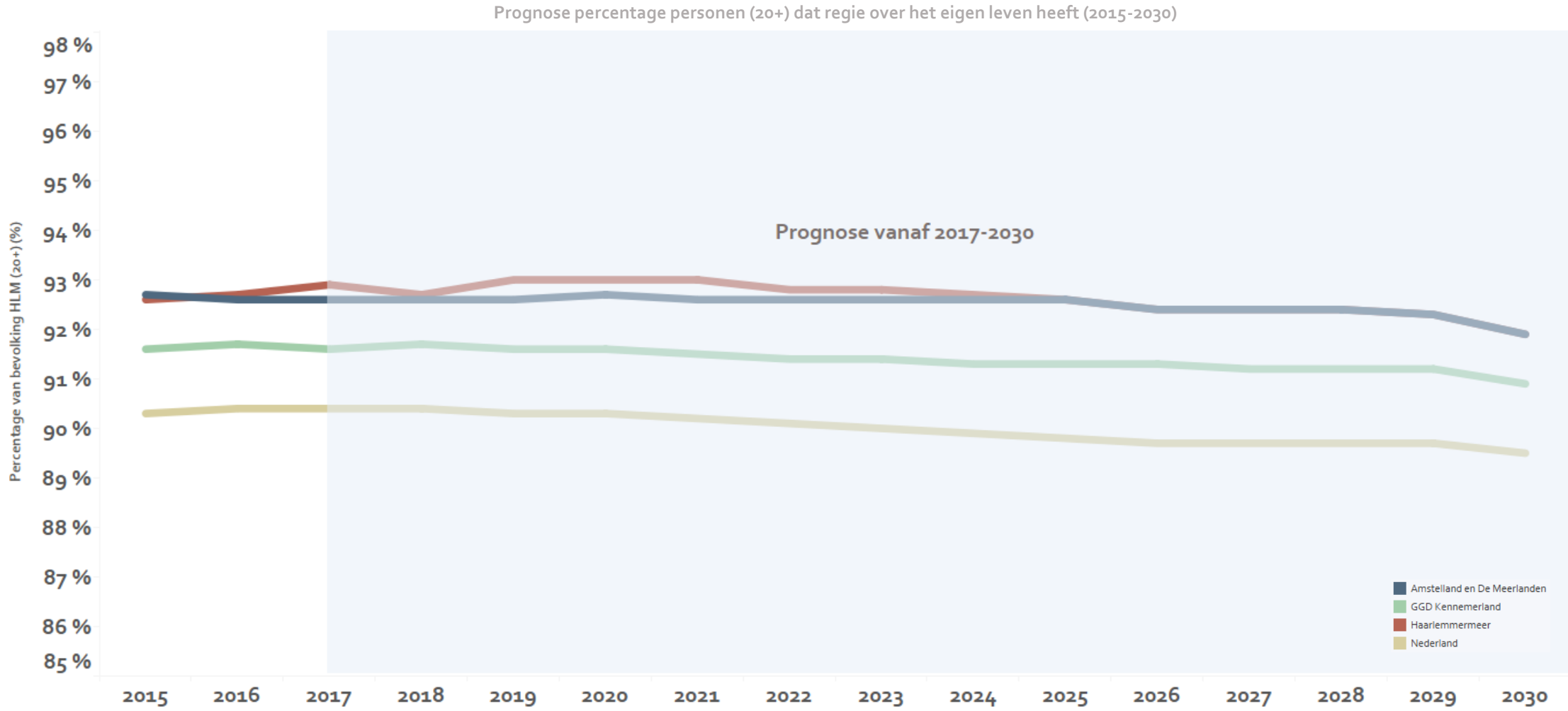
- **Minder** sterk vergrijsd (65+), maar **vergrijzing en bevolkingsgroei** nemen sneller toe
- Relatief **meer** inwoners met een **migratieachtergrond**
- **Hogere** SES, **minder** werkloosheid en **minder** personen in bijstand

- Inwoners voldoen **minder** aan de beweegrichtlijnen
- **Meer** wekelijkse sporters
- Percentage onder- én overgewicht ligt **iets hoger**
- Percentage overmatige drinkers is hoger.
- Percentage zware drinkers (1%) en rokers is **lager**

- Percentage eenzaamheid ligt **lager** dan landelijk, zal licht **toenemen**
- Percentage dat regie over het eigen leven heeft, is **hoger** dan landelijk, maar zal iets **afnemen**
- **Minder** sportaccommodaties en **minder** beweegvriendelijke omgeving
- **Meer** ernstige/matige geluidshinder door vliegverkeer dan GGD Kennemerland; **minder** ernstige hinder dan Haarlemmerliede en Uitgeest

Een meerderheid van de inwoners in Haarlemmermeer zegt de regie over het eigen leven te hebben

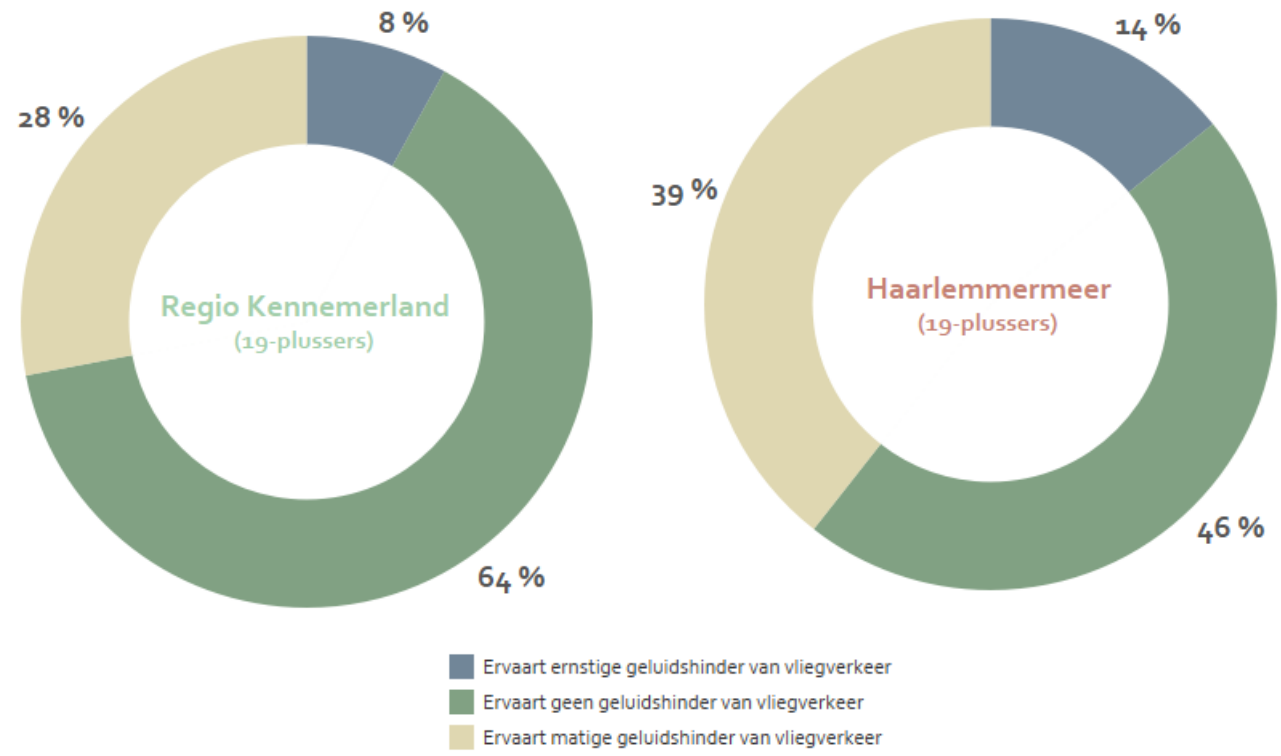

Bron: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Regiobeeld CC-BY-SA 4.0 gelicenseerd

- Het **overgrote deel** van de Haarlemmermeerse inwoners geeft aan de regie over het eigen leven te hebben
- Dit percentage zal naar verwachting iets **dalen**, maar **boven** het landelijke gemiddelde blijven

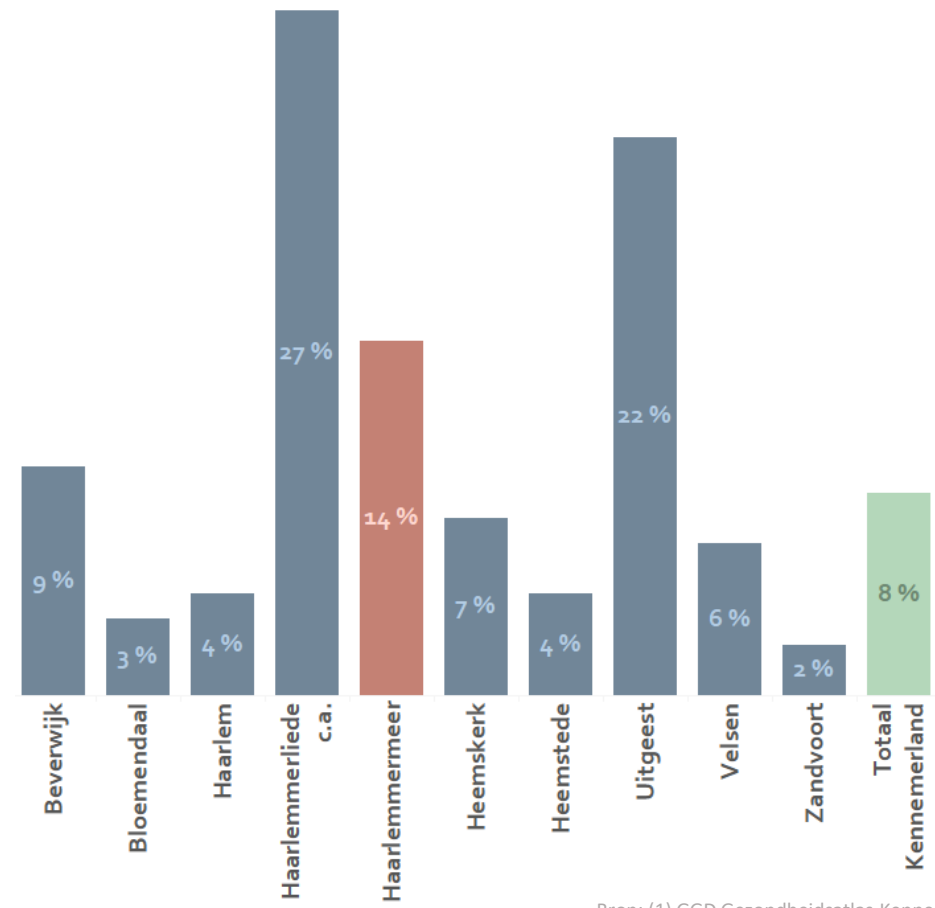
Minder geluidshinder vliegverkeer in Haarlemmermeer dan in Regio Kennemerland gemiddeld. Ernstige geluidshinder daarentegen hoger.

Ervaren geluidshinder door vliegverkeer (2016)

Geen geluidshinder: 0 t/m 2 op de hinderschaal, incl. Groep 'niet hoorbaar'
Matige geluidshinder: 3 t/m 7 op de hinderschaal
Ernstige geluidshinder: 8 t/m 10 op de hinderschaal

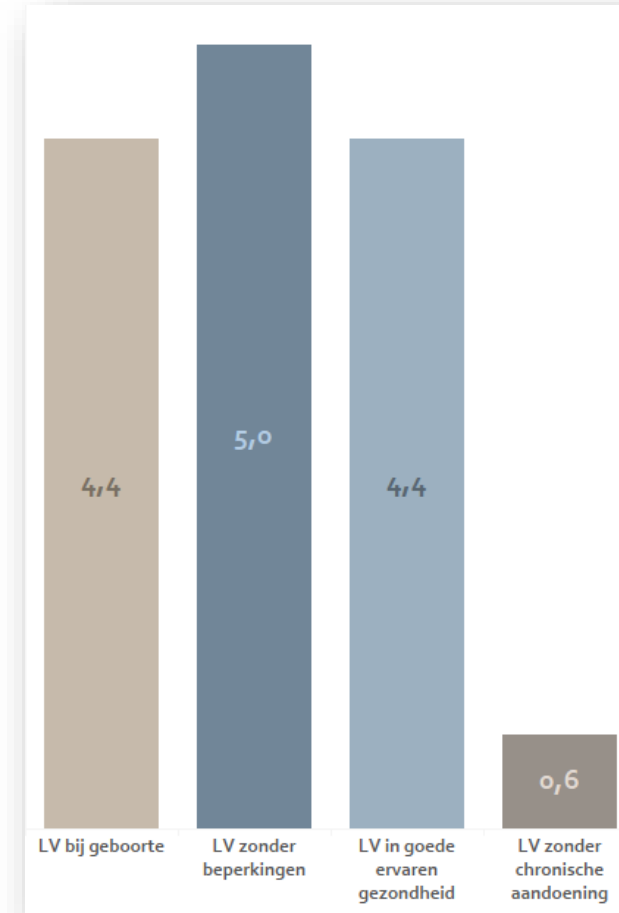
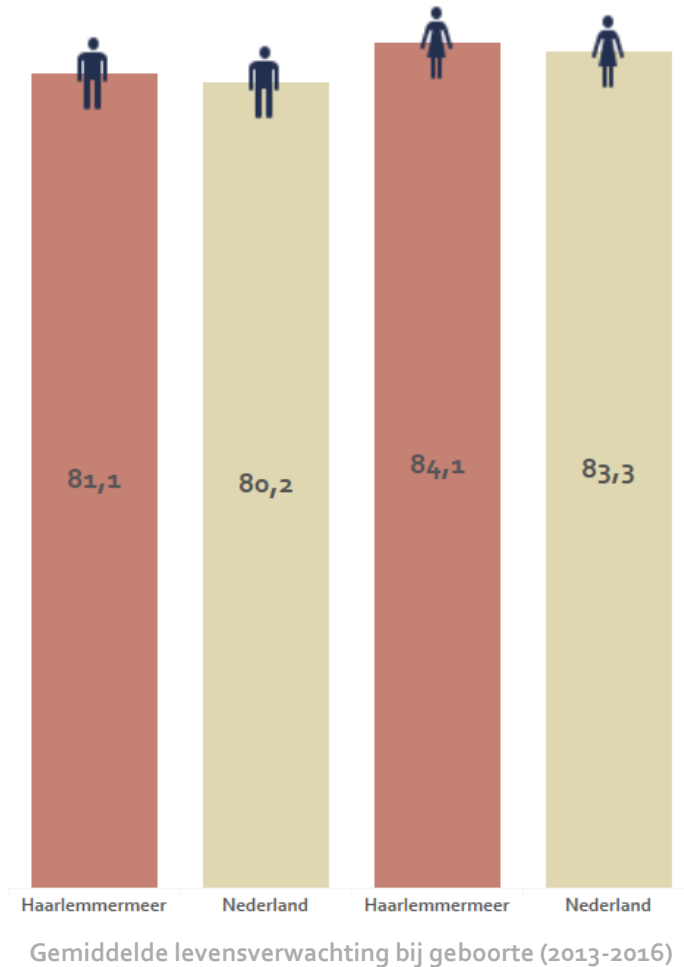
Gerapporteerde ernstige geluidshinder door vliegverkeer (2016)

Bron: (1) GGD Gezondheidsatlas Kennemerland

- Het percentage ervaren geluidshinder door vliegverkeer in **Haarlemmermeer** ligt **lager** dan gemiddeld ervaren in Regio Kennemerland.
- Het percentage ernstige geluidshinder door vliegverkeer in **Haarlemmermeer** ligt **hoger** dan gemiddeld ervaren in Regio Kennemerland.

De levensverwachting van vrouwen ligt ook in **Haarlemmermeer** hoger, **landelijk** stijgt de levensverwachting

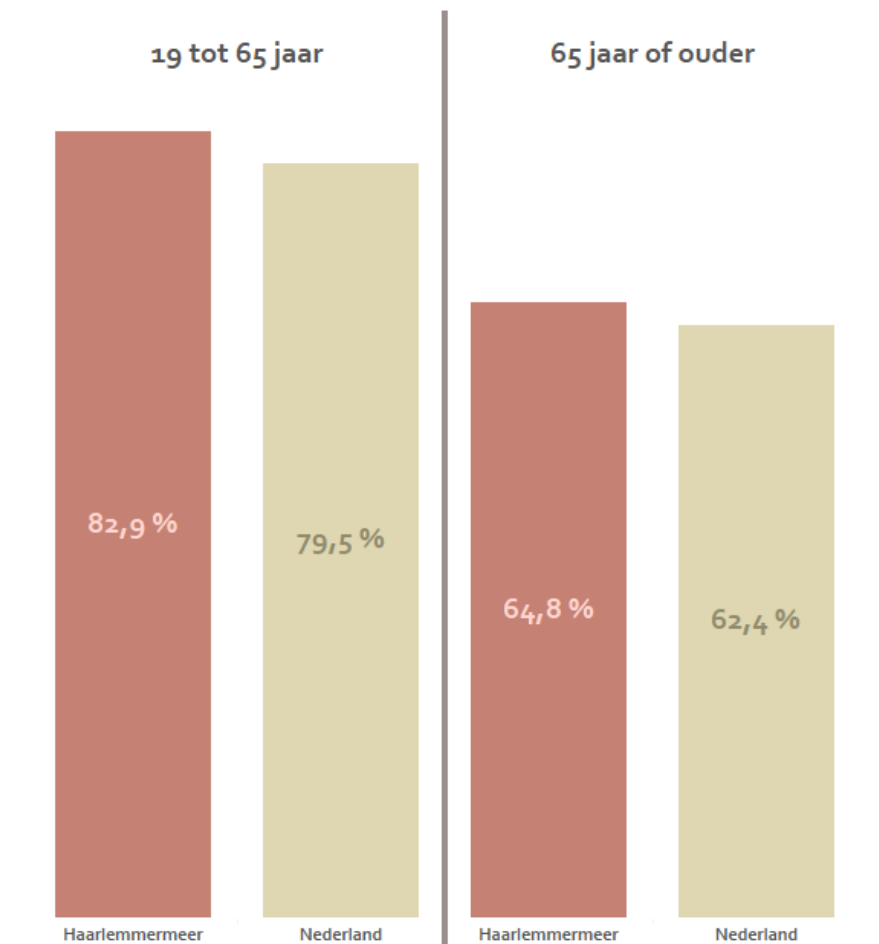

Landelijke prognose absolute **toename** levensverwachting (LV) in absolute jaren tussen 2015-2040

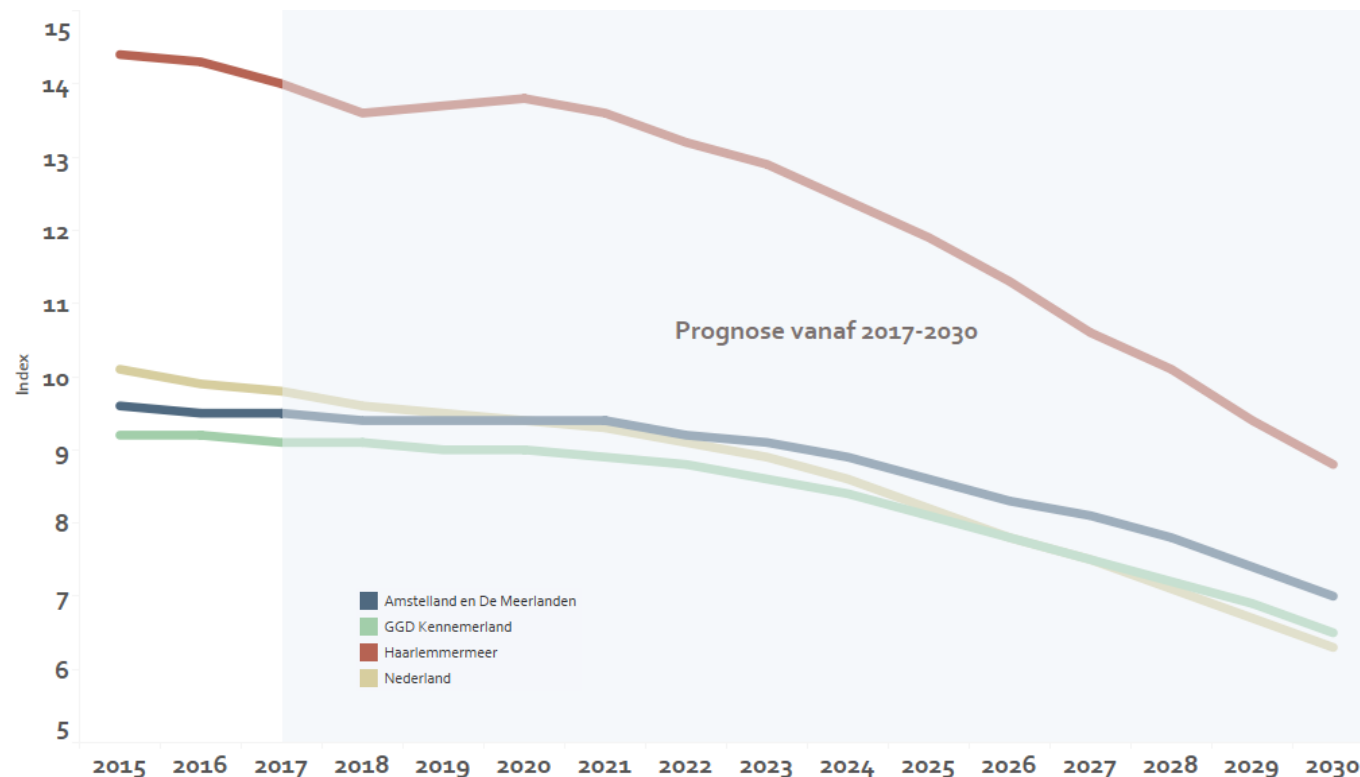
Bron: (1) Volksgezondheidszorg.info: Grafiek Levensverwachting bij geboorte 2013-2016, (2) RIVM VTV 2018

- In **Haarlemmermeer** ligt de gemiddelde levensverwachting bij geboorte voor zowel mannen als vrouwen **hoger** dan het **landelijk** gemiddelde
- **Landelijk** krijgen we er nauwelijks jaren zonder chronische aandoeningen bij, maar wel 5 jaren zonder beperkingen

Bijna 2/3 van de 65-plussers uit **Haarlemmermeer** is tevreden met zijn/haar algemene gezondheidstoestand

Percentage inwoners dat zijn/haar gezondheid als (zeer) goed ervaart (2016)

Prognose percentage personen (20+) met (zeer) goed ervaren gezondheid (2015-2030)

Bron: (1) CBS Gezondheidsmonitor 2016, (2) Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Regiobeeld CC-BY-SA 4.0 gelicenseerd

- In **Haarlemmermeer** ligt het percentage dat tevreden is met de gezondheidstoestand **hoger** dan landelijk
- Verwacht wordt dat deze percentages zullen **dalen**, maar **boven** het **landelijke** gemiddelde zullen blijven

Haarlemmermeer ten opzichte van Nederland

Haarlemmermeer

- De levensverwachting van mannen en vrouwen is **hoger**
- Inwoners zijn **minder** beperkt door gezondheidsproblemen
- Tevredenheid over de gezondheid is **hoger**, maar daalt **sneller**
- Sterfte door kanker en HVZ is **vergelijkbaar** met landelijk
- Prevalentie > 1 chronische aandoening is **lager**
- **Minder** risico op angst en depressie
- Stijging dementie is **hoger** dan landelijk
- **Minder** functiebeperkingen

GGD Kennemerland

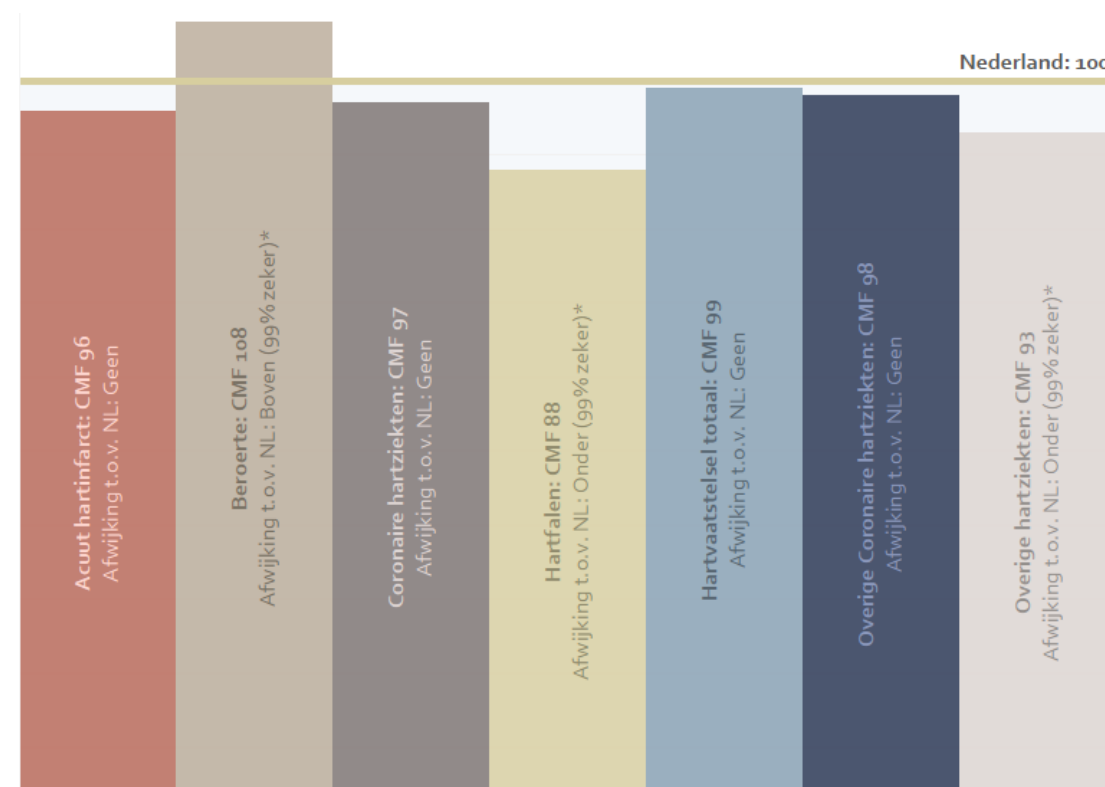
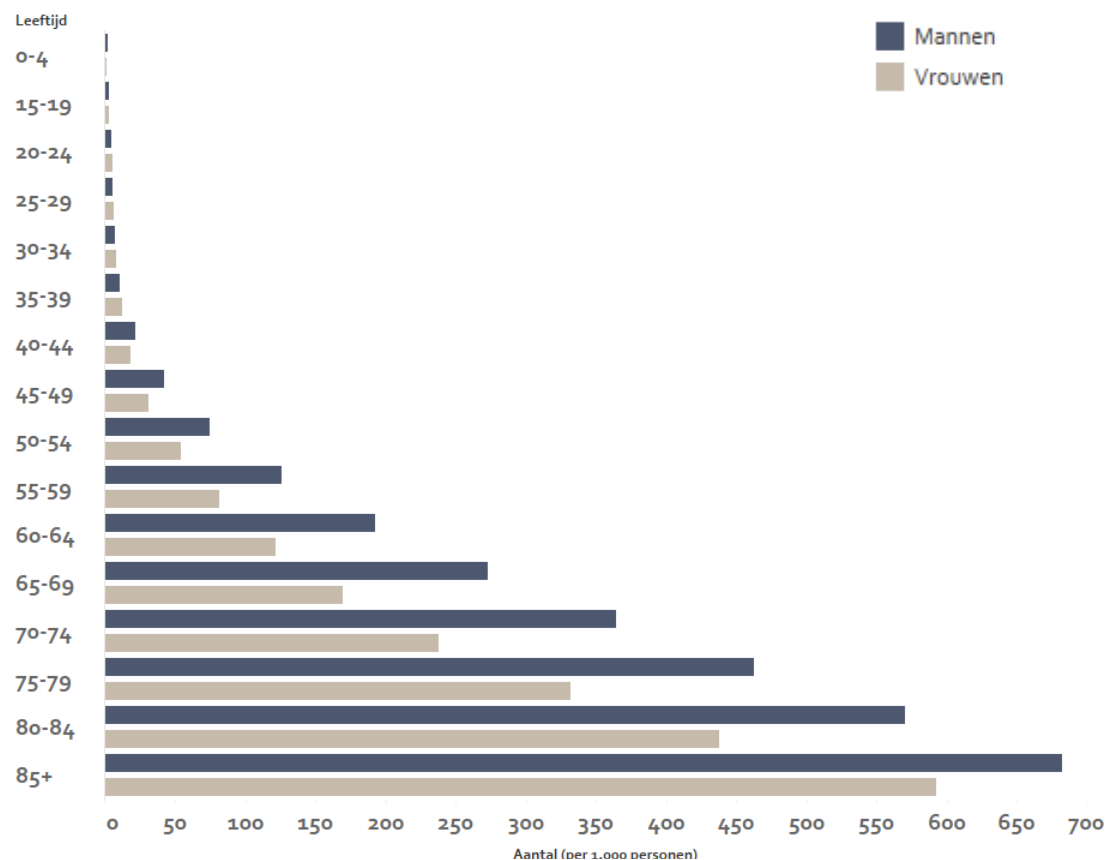
- **Meer** sterfte door beroerte (HVZ)
- **Meer** melanomen, invasieve-, lucht-, huid-, borst- en prostaattumoren
- **Aandeel** chronische aandoeningen is gelijk

Mannen hebben vaker hart- en vaatziekten (HVZ).

In Kennemerland meer sterfte als gevolg van beroerte.

*CMF = Comparative mortality figure: index voor sterfte; verhouding tussen gestandaardiseerd en ruw sterftecijfer in een standaardpopulatie (Landelijk = 100), gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht. (Vb. CMF 104 = de sterfte van de subpopulatie HLM is 4% hoger dan van de standaardpopulatie.

* Regio wijkt meer dan 2,576 standaarddeviaties af van landelijk gemiddelde.

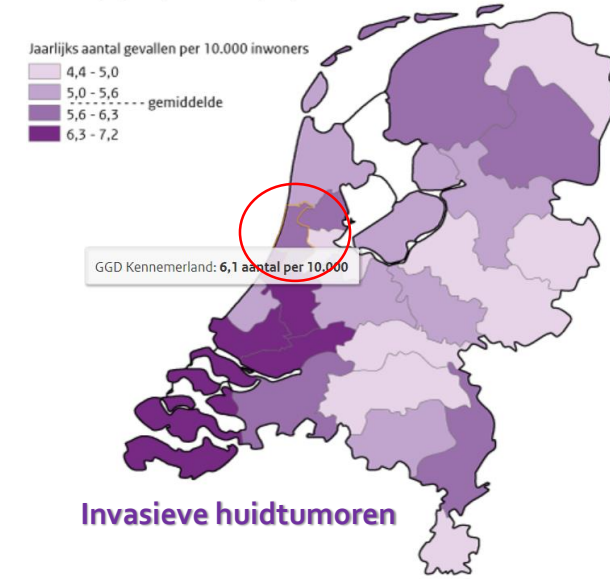
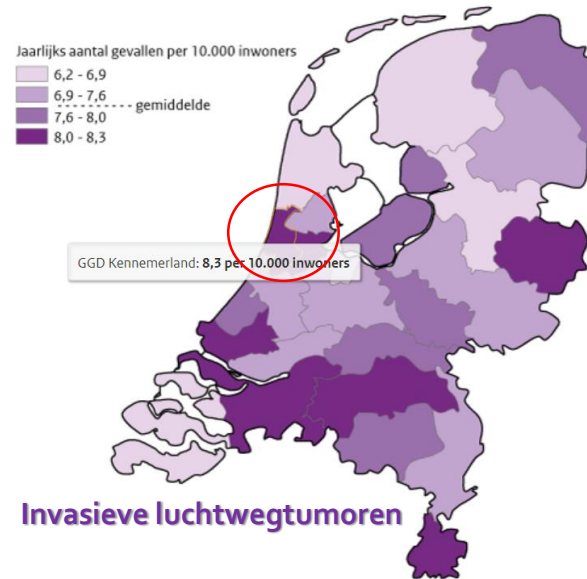
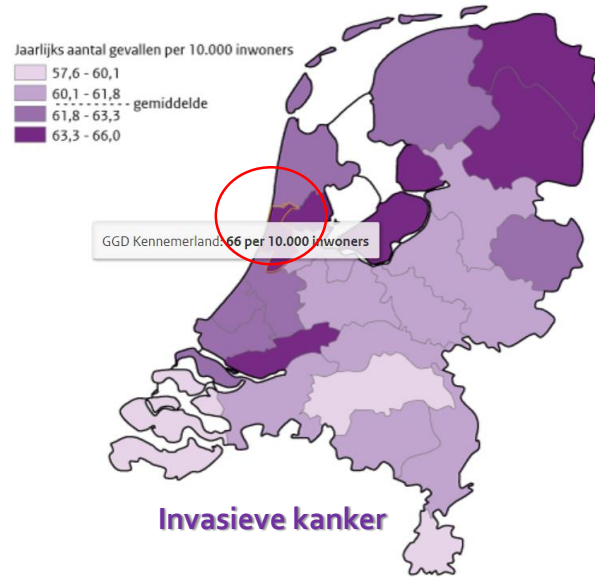
Landelijke jaarprevalentie hart- en vaatziekten in huisartsenpraktijk, aantal per 1.000 personen (2018)

Sterfte hart- en vaatziekten GGD Kennemerland t.o.v. landelijk uitgedrukt in CMF* (2013-2016)

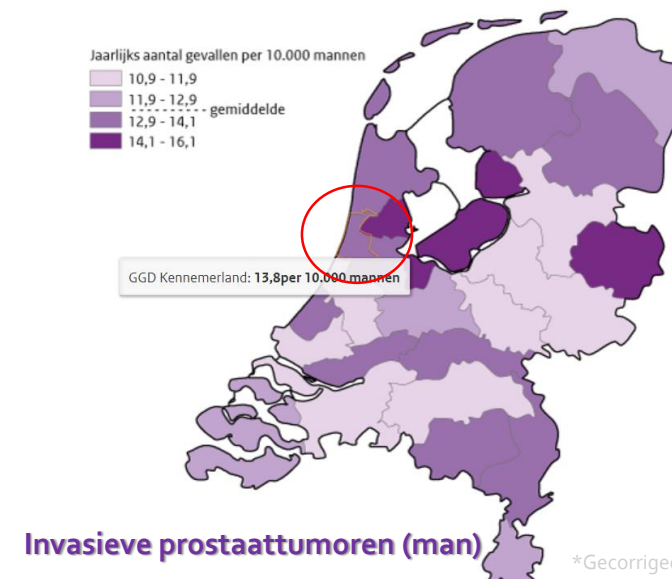
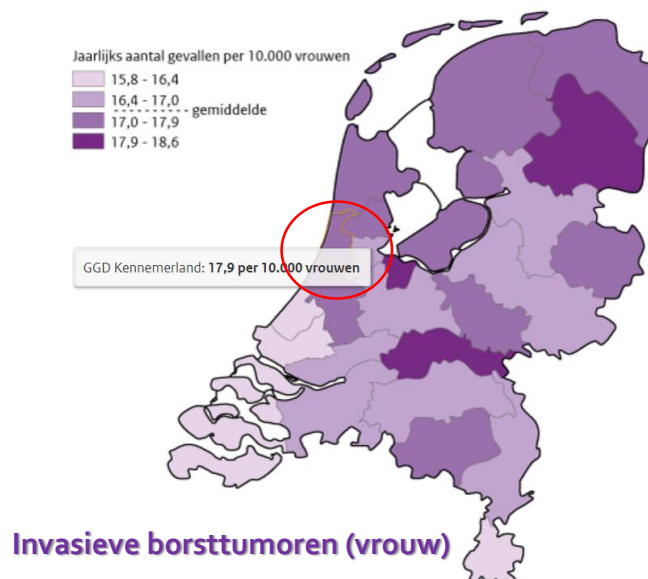
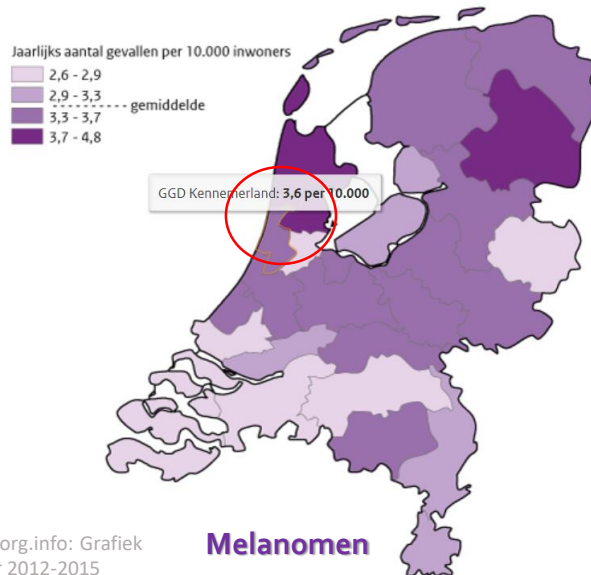
Bron: Volksgezondheidszorg.info: (1) Grafiek Jaarprevalentie hart- en vaatziekten 2018, (2) Sterfte aan ziekte van hartvaatstelsel per GGD-regio 2013-2016

- In 2018 waren er naar schatting 1.648.000 mensen met hart- en vaatziekten (HVZ). Dit aantal **neemt toe** met de leeftijd.
- In vrijwel alle leeftijdsklassen zijn er **relatief meer** mannen dan vrouwen met een HVZ. Van de 85-plussers lijdt 68% van de mannen en 60% van de vrouwen aan HVZ.
- In regio Kennemerland overlijden er gemiddeld significant **meer** personen aan een beroerte en **minder** aan hartfalen en overige hartziekten t.o.v. het landelijke gemiddelde.

Invasieve-, luchtweg-, huid-, borst-, prostaattumoren en melanomen komen in Kennemerland vaker voor dan landelijk (2012-2015)

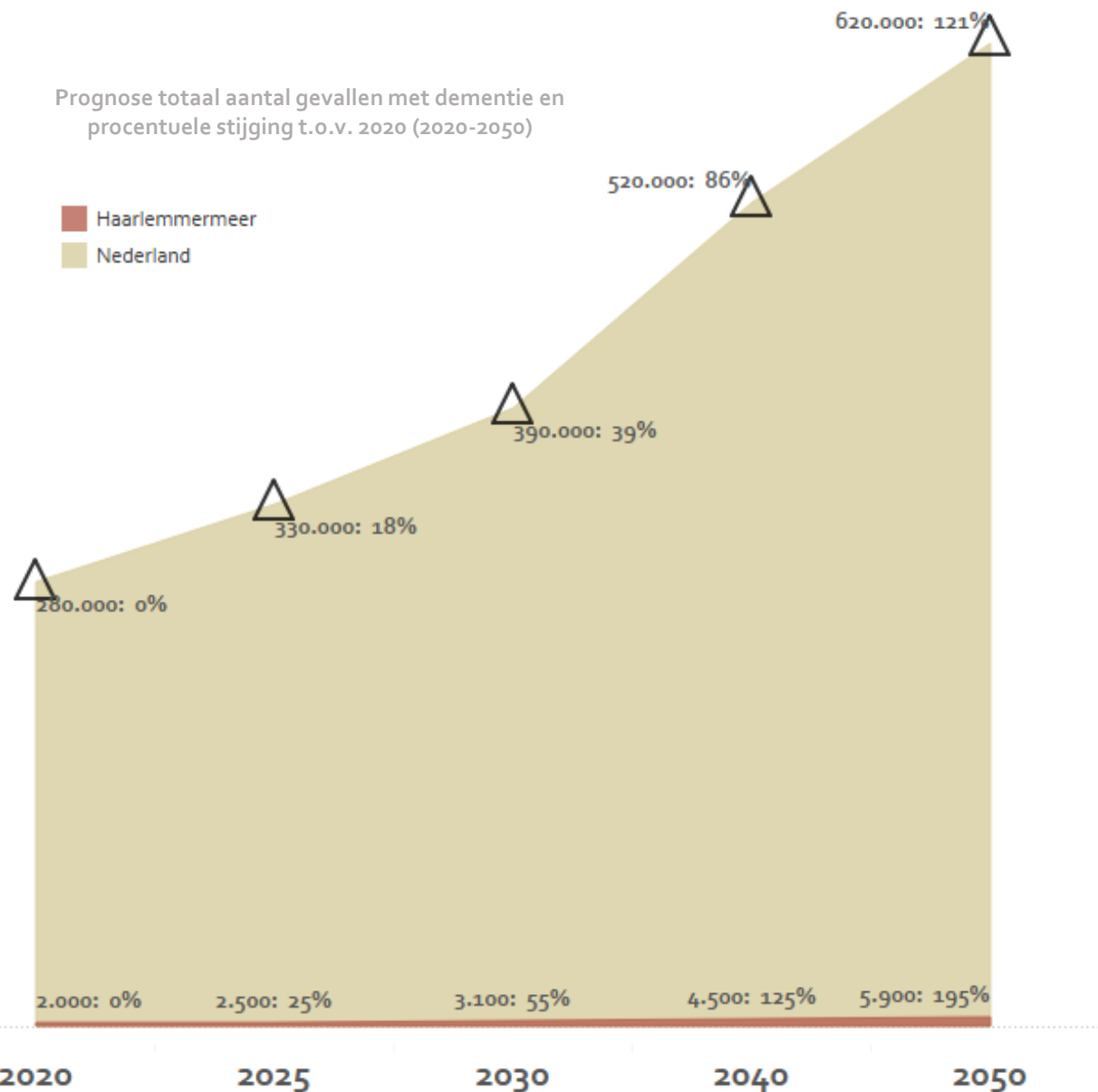
Landelijk hadden op 1 januari 2018 ongeveer **606.600** personen de diagnose kanker, dit is ruim **3,5%** van de bevolking.

*Gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht.

Prognose totaal aantal gevallen met dementie en
procentuele stijging t.o.v. 2020 (2020-2050)

Haarlemmermeer
Nederland

Landelijke prevalentie
dementie stijgt fors, in
Haarlemmermeer
zelfs met 195%

Bron: Alzheimer Nederland 2020

- **Landelijk** zal het aantal inwoners met dementie komende jaren fors **stijgen**. In 2050 zullen 620.000 inwoners dementie hebben. Dit is een stijging van **121 %** t.o.v. 2020.
- In **Haarlemmermeer** is deze stijging nog **hoger**, namelijk **195%**.
- De gewogen gemiddelde wachttijd voor casemanagement dementie (CMD) Keten zorg Dementie Amstelland en de Meerlanden is in mei 2020 3 weken. (6 weken treetnorm Vektis)

Haarlemmermeer ten opzichte van Nederland

Amstelland, Kennemerland en Meerlanden:

- Netto-instroom huisartsen groeit **minder** dan landelijk

- **Minder** mantelzorgers, mantelzorgpotentieel **hoger**, maar daalt **harder**
- **Geen** grote **verschillen** in **geneesmiddelengebruik**
- **Meer** in ziekenhuis behandelde verzekerden
- **Grotere stijging** in **MSZ**, huisartsen- paramedische en mondzorg
- **Meer** contact met huisarts voor aantal ziekteclusters en kanker specifiek
- Over het algemeen **meer** gebruik **tweedelijnszorg** (m.u.v. klinische zorg)
- Meer gebruik basis- en/of POH-**GGZ** en aantal zorgtrajecten (primair) **hoger**
- **Wijkverpleging**: gebruik en gemiddelde kosten per inwoner **lager**

- Individuele zorguitgaven **lager**
- De zorgkosten per 65-plusser ook **lager**
- Helpt **minder** WMO-cliënten
- **Lagere** WMO-kosten per patiënt

- Vergelijkbaar met landelijk voelt de jeugd zich, als zij ouder worden, **ongezonder**
- Jeugd heeft **minder jeugdhulp** nodig dan landelijk
- Jeugd voldoet **minder** aan **groentenorm**
- Jeugd voldoet **meer** aan overige voedingsnormen en **beweegt meer**
- Jeugd maakt **minder** gebruik van **genotsmiddelen**
- **GGD-regio Kennemerland**: **meer** risico op problematisch gamen

Leefstijl Haarlemmermeerse jeugd is verbeterd

Bewegen

	Haarlemmermeer			Nederland ⁴
	2012	2016	2019	2014
8 - 11 jaar	25%	21%	31%	21%*
12 - 17 jaar	18%	22%	29%	15%*

Aandeel Haarlemmermeerse jeugd dat voldoet aan de NNGB*

	Haarlemmermeer		Nederland
	2016	2019	2014
8 - 11 jaar ⁶	40%	39%	38%*
12 - 17 jaar	40%	43%	35%*

Aandeel Haarlemmermeerse kinderen en jongeren dat voldoet aan de fit norm**

*NNGB = Nederlandse norm gezond bewegen (1 uur matig intensief bewegen, minstens 5x per week (pw))

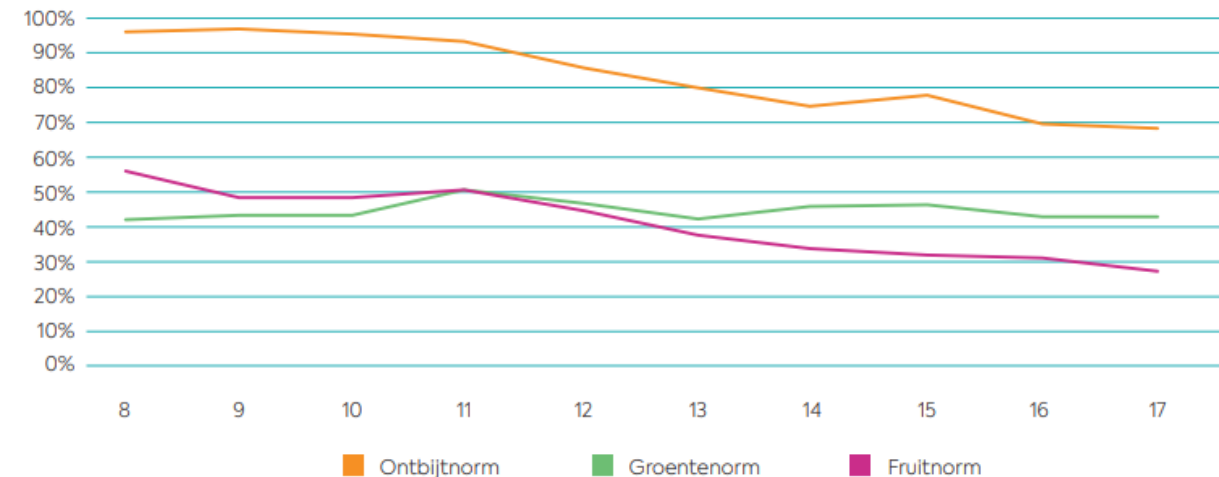
** Fit norm = 3x pw minstens 20 min. Zwaar intensief bewegen

Let op! In 2017 zijn de beweegrichtlijnen aangepast; minstens 3 x per week spier- en botversterkende activiteiten zijn aan de eerdere norm toegevoegd. Echter zijn voor het Haarlemmermeer Jeugd Onderzoek nog de oude richtlijnen toegepast.

Voeding

	8 t/m 11 jarigen		Nederland (2017) ⁴	12 t/m 17 jarigen		Nederland (2017) ⁵
	2015	2019		2015	2019	
Ontbijtnorm	96%	95%	89%	81%	77%	78%
Groentenorm	36%	44%	47%	37%	45%	44%
Fruithnorm	41%	51%	45%	31%	35%	31%

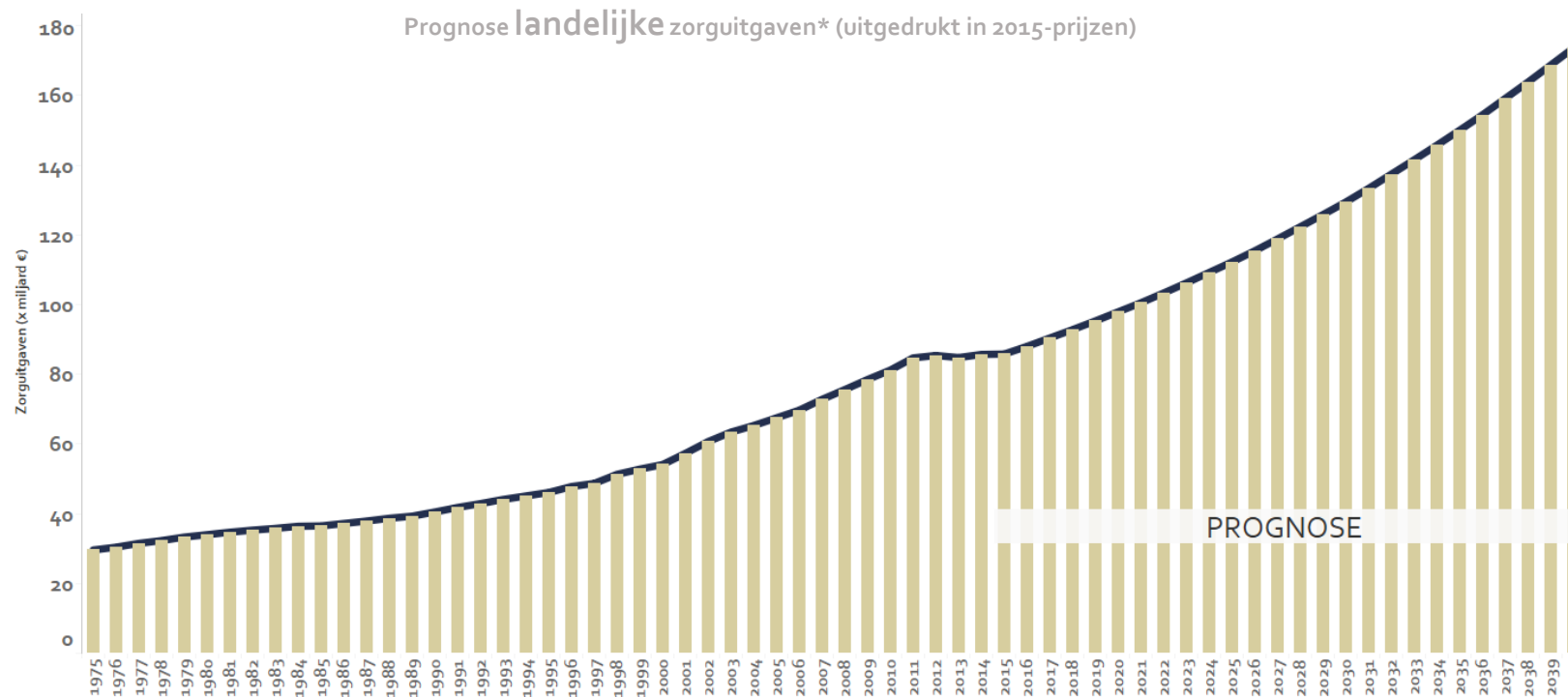
Eetgedrag van de Haarlemmermeerse jeugd, naar leeftijd

Bron: Haarlemmermeers jeugdonderzoek 2019

- De Haarlemmermeerse jeugd is in vergelijking met 5 jaar terug **beter** gaan eten, **meer** gaan bewegen en **minder** gaan roken.
- Met het stijgen van de leeftijd gaat de jeugd **minder goed eten**

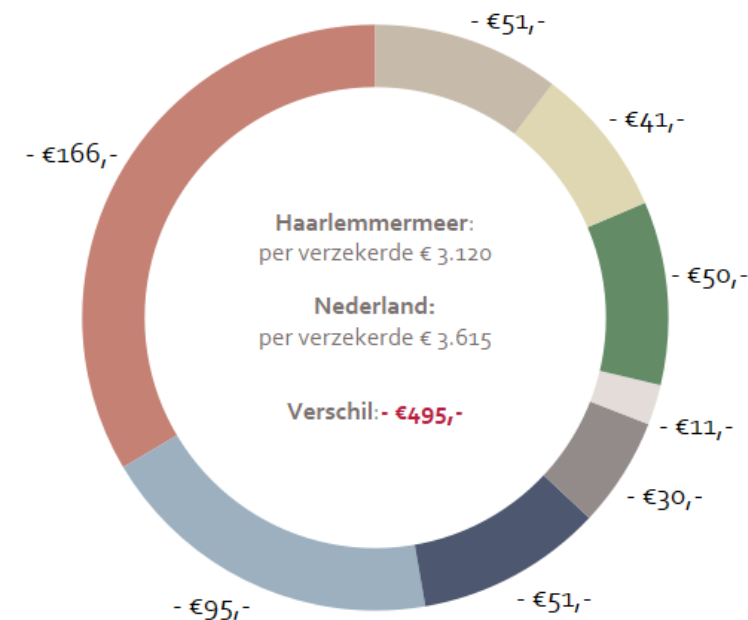
Stijging in Landelijke zorguitgaven, individuele zorguitgaven Haarlemmermeer lager dan landelijk

* Collectieve uitgaven (ZVW, WLZ, WMO) en de private uitgaven. De uitgaven van kinderopvang, welzijn en jeugdzorg zijn niet meegenomen in de visualisatie, omdat die te weinig gerelateerd zijn aan gezondheidszorg. De zorguitgaven betreft alleen direct medische kosten en niet kosten van bijvoorbeeld ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid

Bron: (1) RIVM VTV 2018, (2) Zorgprisma publiek 2017

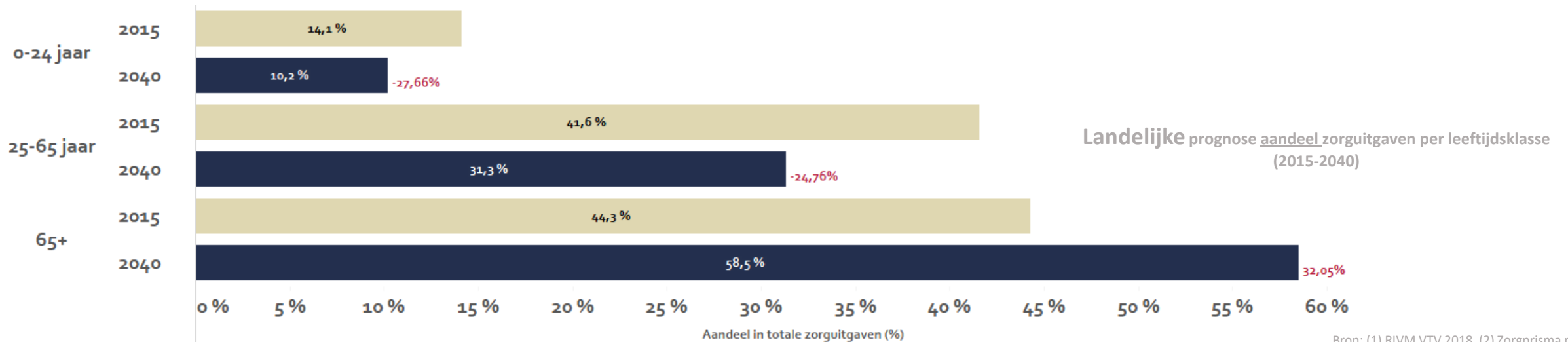
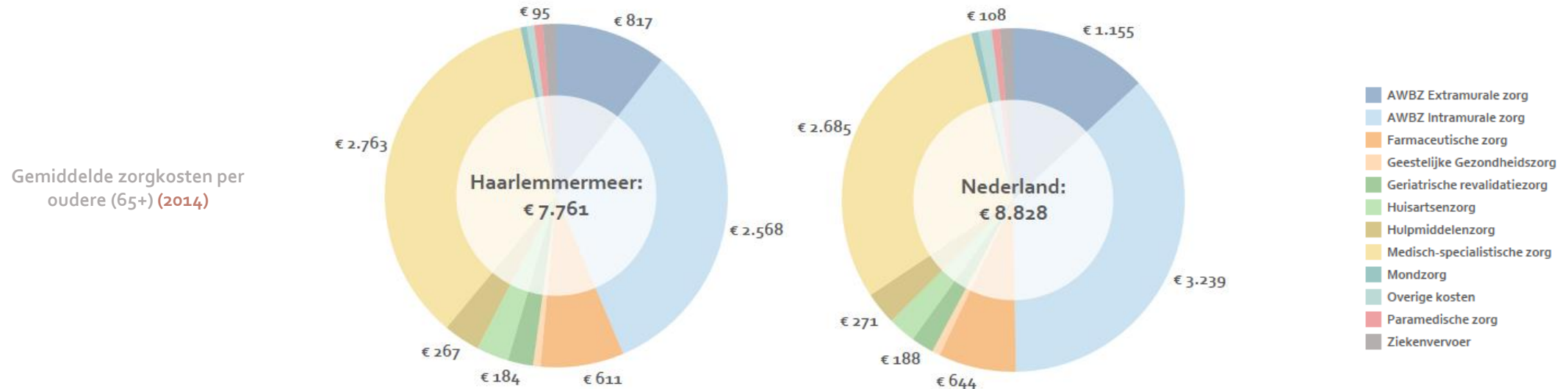
Vershil individuele zorguitgaven**
Haarlemmermeer t.o.v. landelijk (2017)

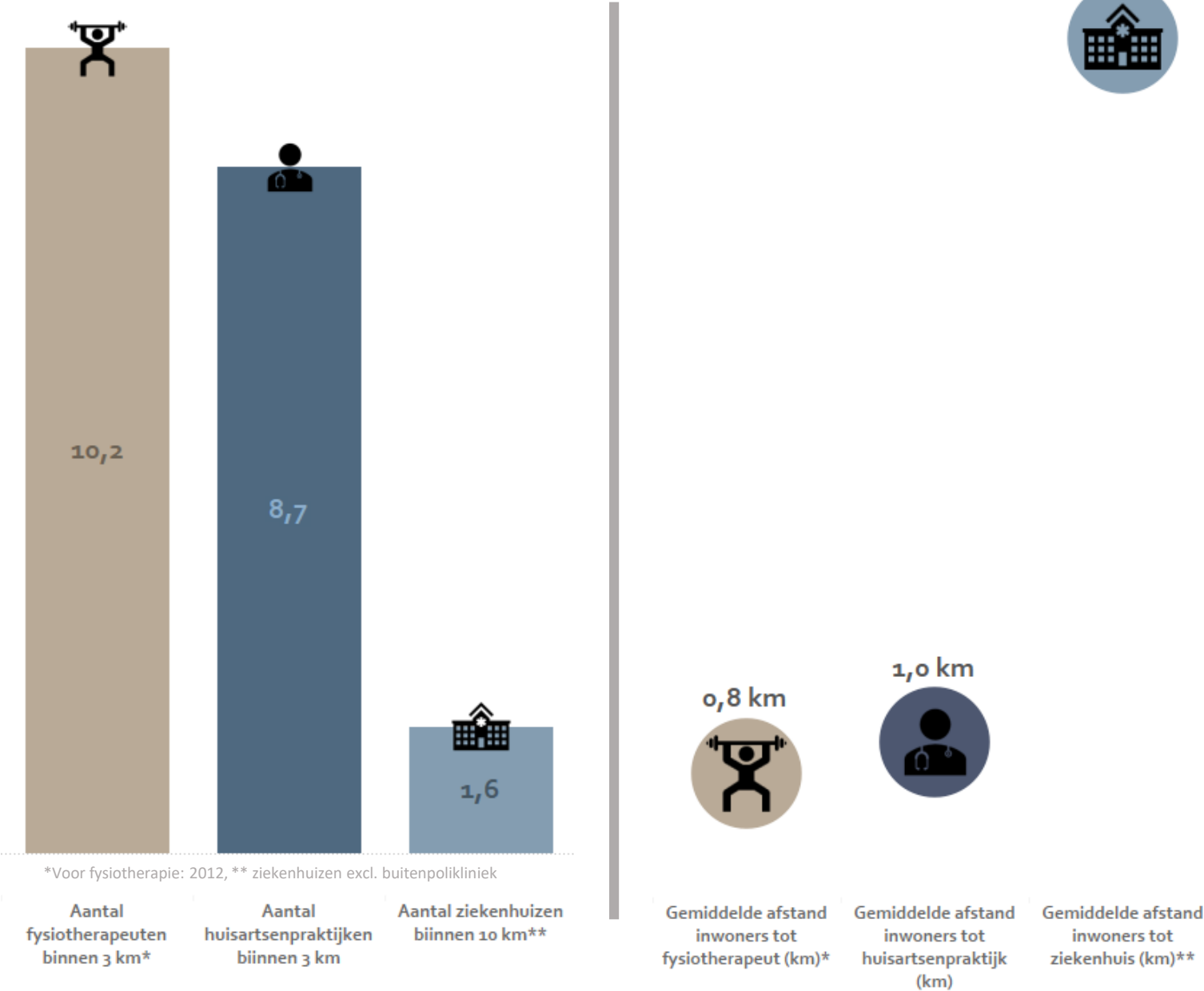
** Individuele zorguitgaven voor de WMO en zorg voor jeugd en opvoeding zijn niet beschikbaar via zorgprisma publiek en daarom niet meegenomen in de visualisatie.

- De **landelijke** totale zorguitgaven zullen de aankomende jaren fors stijgen, van €86 miljard (2015) naar €174 miljard (2040). Dit betekent een ruime **verdubbeling** van de zorgkosten.
- In **Haarlemmermeer** liggen de individuele zorgkosten €495,- **lager** dan het landelijke gemiddelde (2017). De lagere individuele zorguitgaven voor WLZ-zorg hebben een groot aandeel in dit verschil.

Landelijk stijgen de zorguitgaven voor 65-plussers het meest, de 65-plussers in Haarlemmermeer hebben gemiddeld lagere zorgkosten

Bereikbaarheid zorgvoorzieningen
Haarlemmermeer
2019*

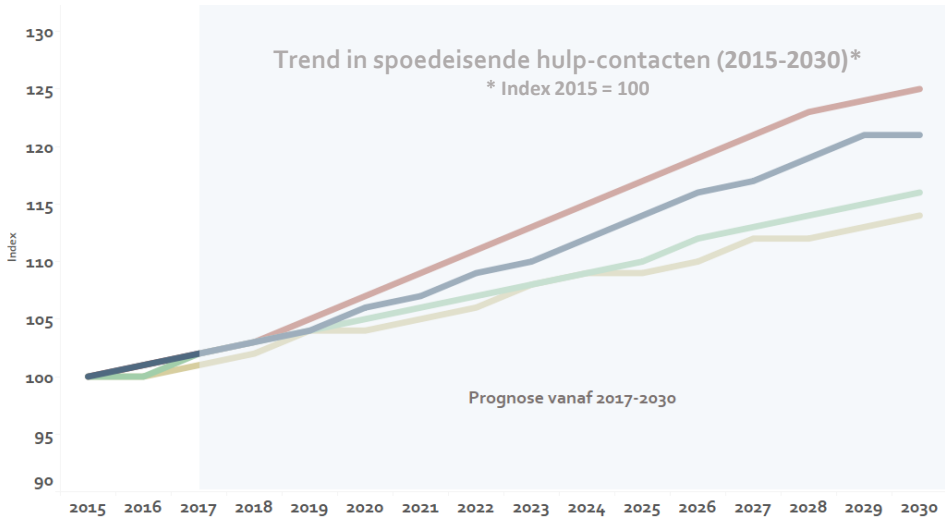
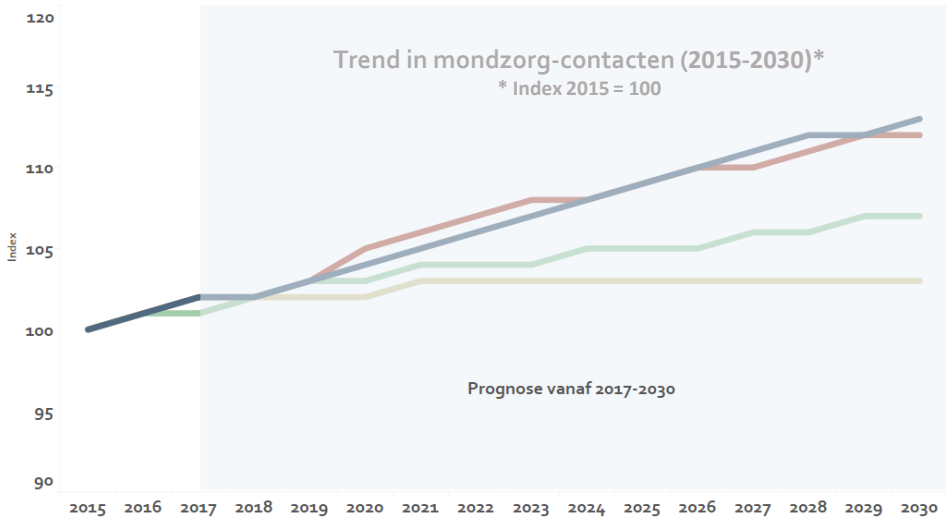
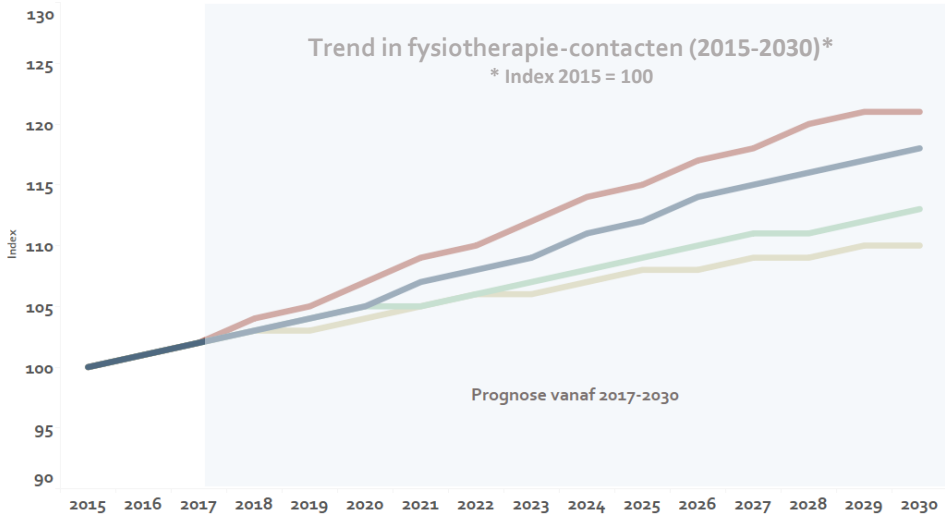
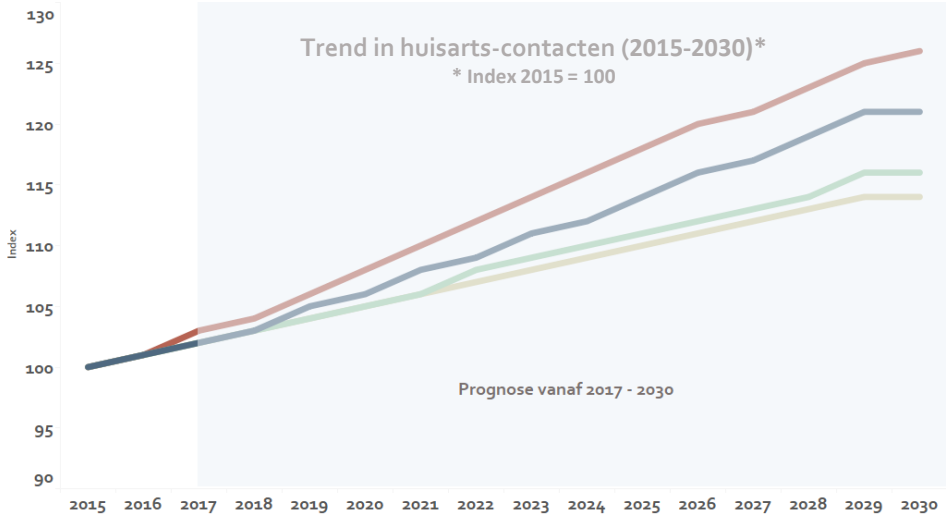
Bron: CBS nabijheid voorzieningen 2019

In **Haarlemmermeer** is de gemiddelde afstand tot het ziekenhuis, de fysiotherapeut en de huisarts respectievelijk 5,5 km, 8,8 km en 0,9 km

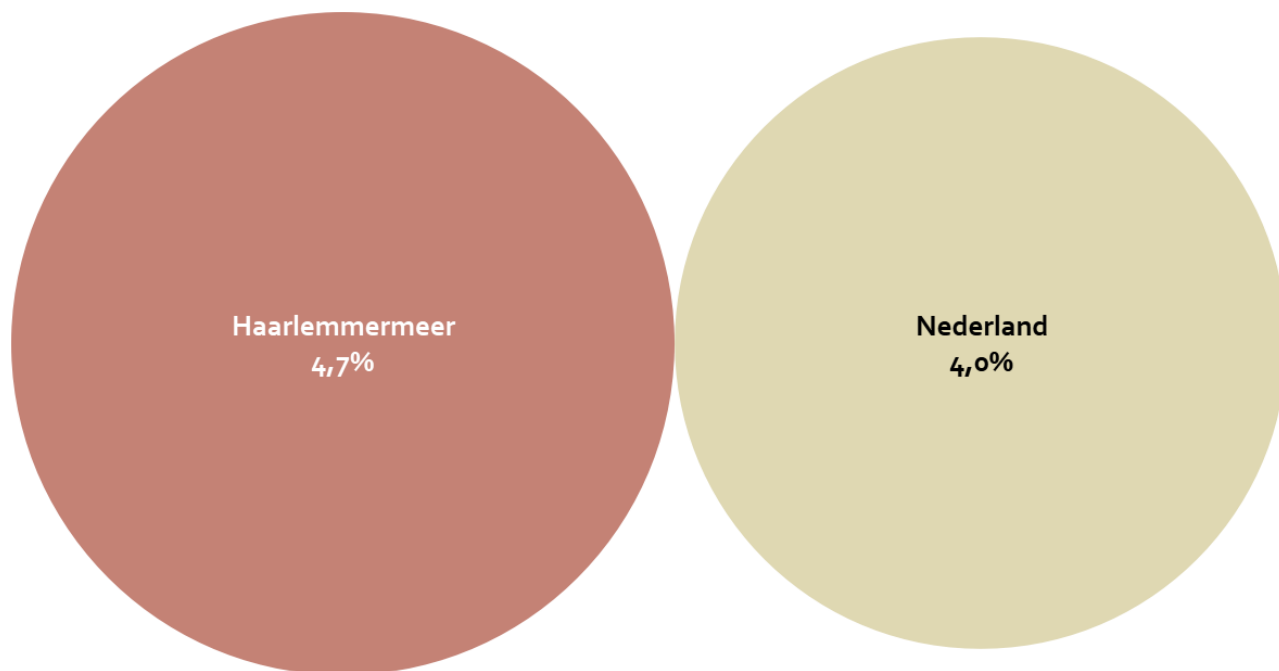
Verwachte stijging van huisarts-, fysiotherapie, mondzorg- en SEH-contact in Haarlemmermeer hoger dan landelijk

Verwacht wordt dat inwoners van **Haarlemmermeer** meer gebruik zullen gaan maken van huisartsenzorg, fysiotherapie, mondzorg en spoedeisende hulp. Het gebruik van deze zorg zal, behalve voor mondzorg, harder stijgen dan landelijk, GGD-regio Kennemerland en Zorgkantoorregio Amstelland en de Meerlanden

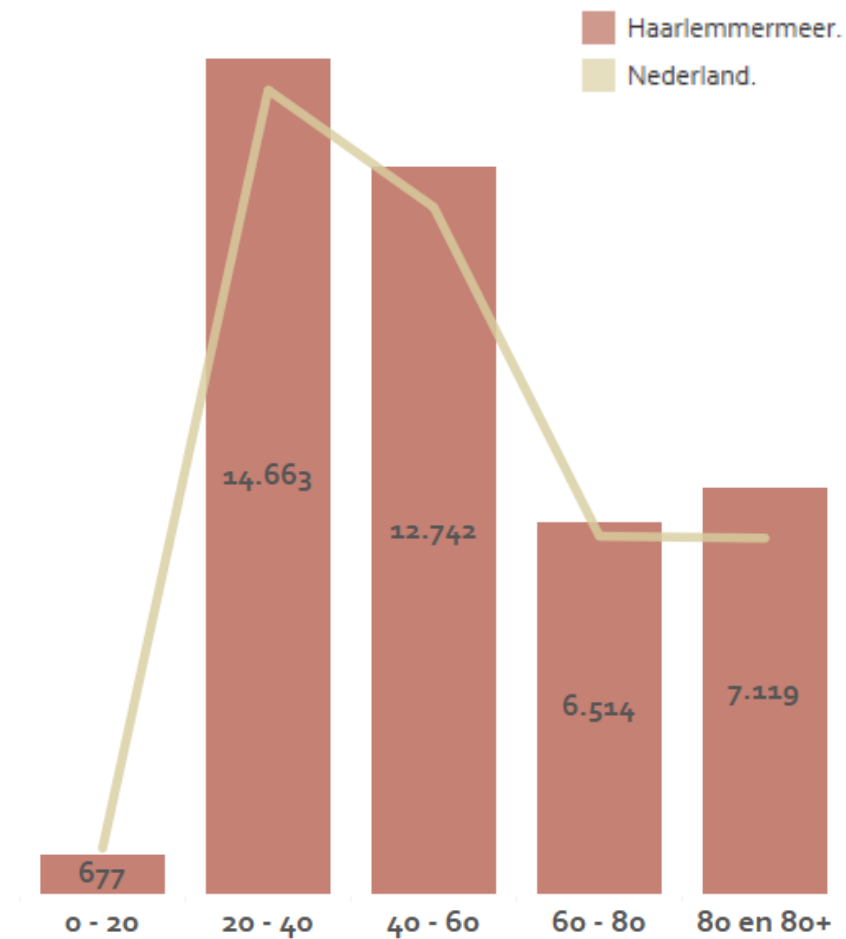
- Amstelland en De Meerlanden
- GGD Kennemerland
- Haarlemmermeer
- Nederland

Meer GGZ-gebruik in Haarlemmermeer

Percentage verzekerden dat gebruik maakt van basis GGZ en/of POH-GGZ (2016)

Lopende DBC's GGZ (2016): Aantal zorgtrajecten geregistreerd als primaire diagnose (per 100.000 inwoners)

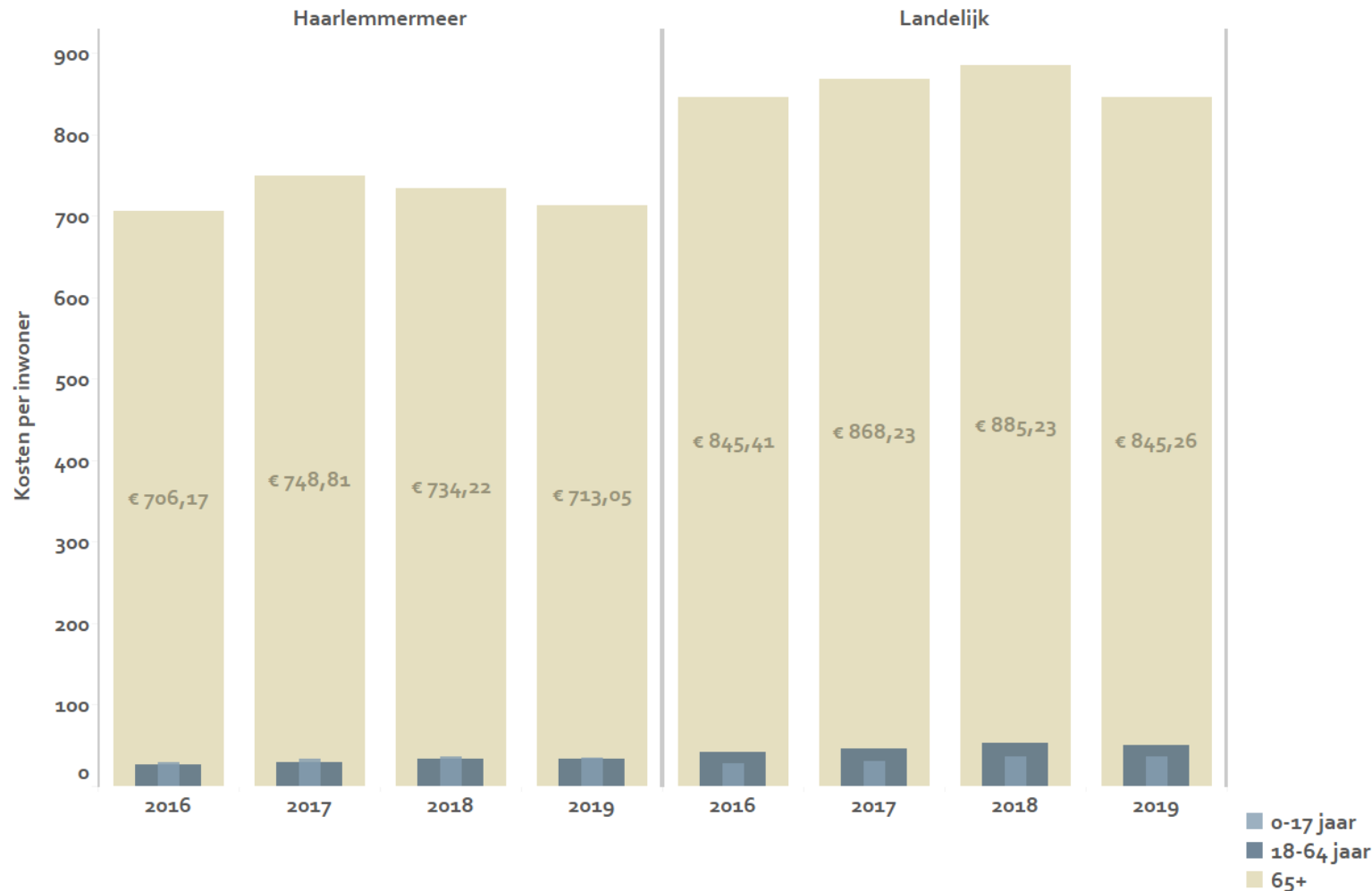
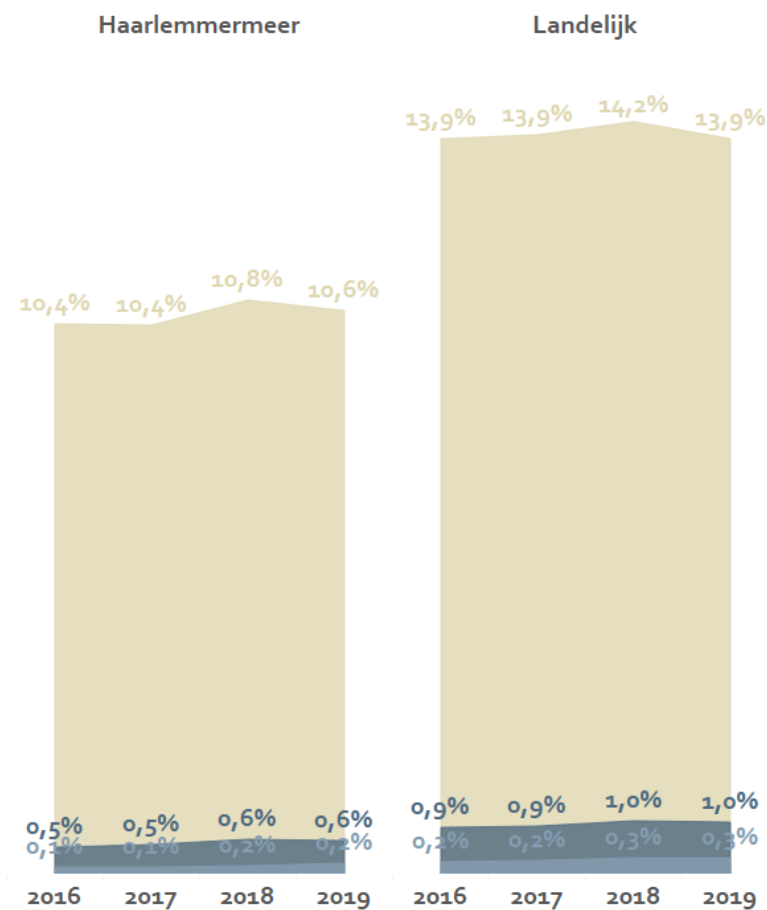
Bron: (1) SMAP-data RIVM i.s.m. GGD 'en; gebaseerd op de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016 van GGD 'en, CBS en RIVM, (2) Vektis 2016, (3) CBS DBC-gefinancierde GGZ 2016

- Het gebruik van basis Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) en/of praktijkondersteuner-GGZ (POH-GGZ) ligt in **Haarlemmermeer** 0,7% **hoger** dan landelijk.
- Het aantal lopende zorgtrajecten geregistreerd als primaire diagnose in **Haarlemmermeer** was voor alle leeftijden **hoger** dan landelijk, behalve voor 0-20 jaar (2016)

Gebruik en gemiddelde kosten wijkverpleging per inwoner (65-plus) in Haarlemmermeer lager dan landelijk (2019)

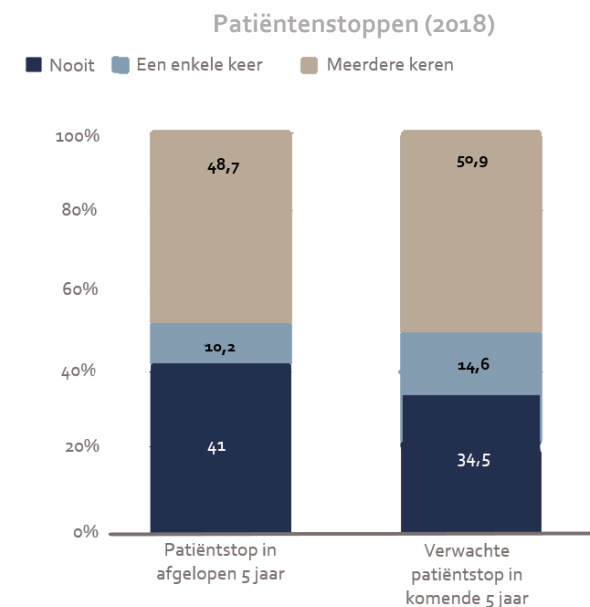
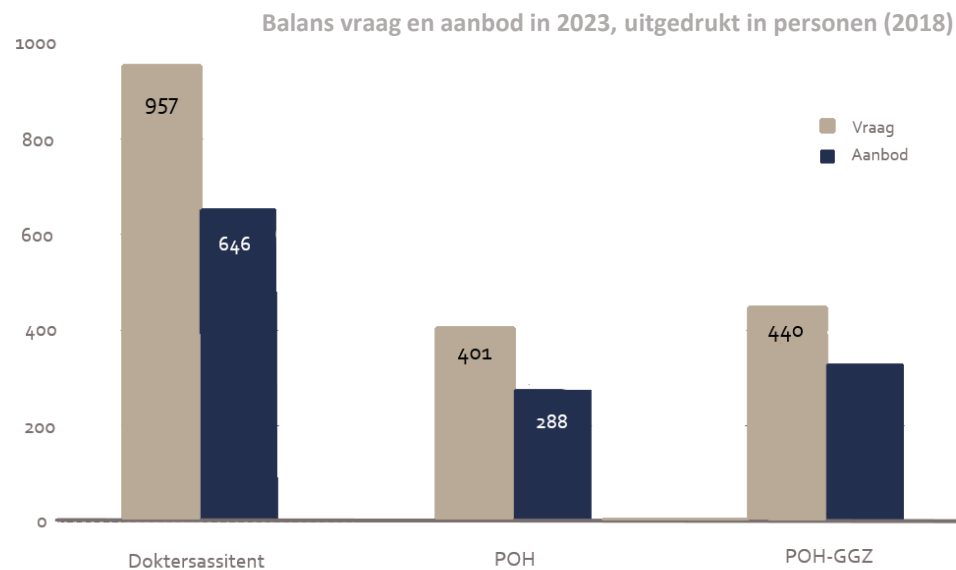
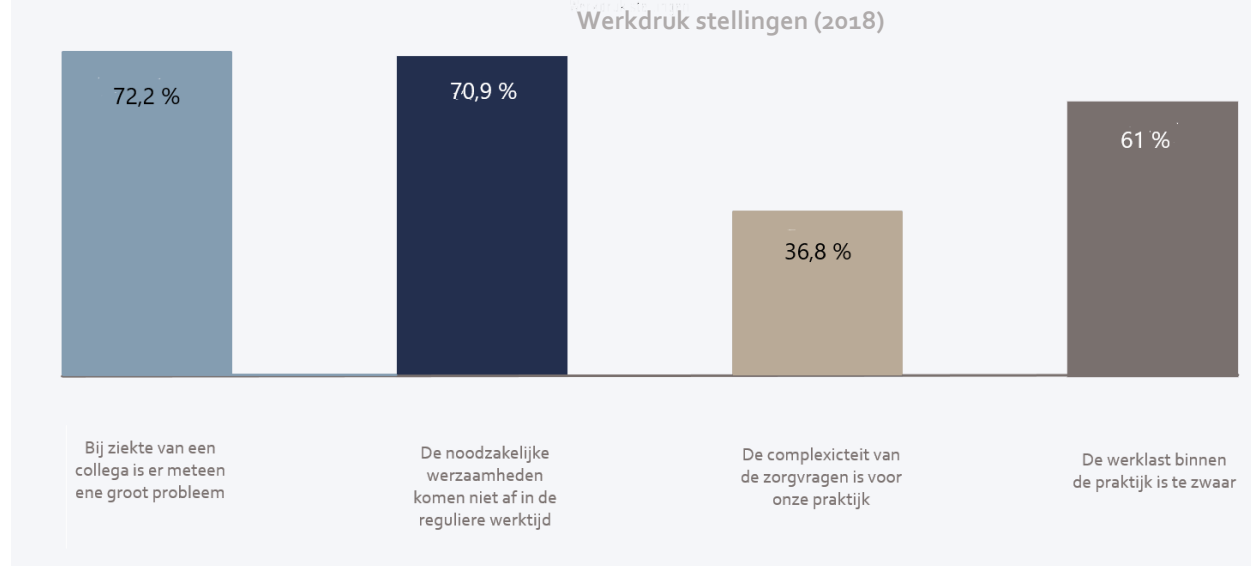
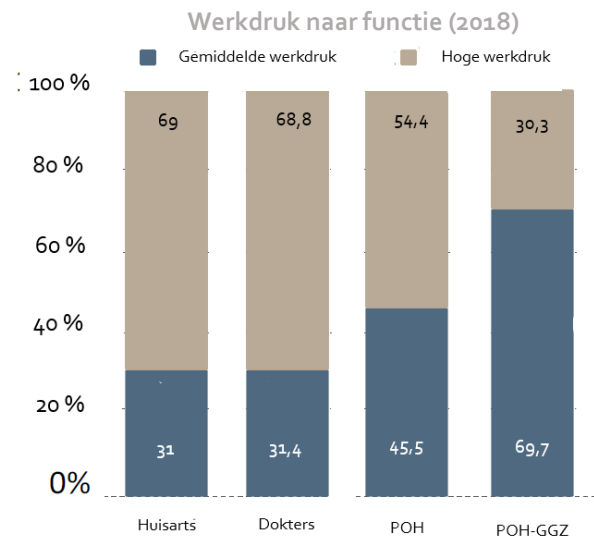
Percentage verzekerden dat gebruik maakt van wijkverpleging (2019)

Wijkverpleging (ZvW): gemiddelde kosten per inwoner (2019)

Druk op huisartsen in AZW-regio Amstelland, Kennemer- land en Meerlanden ligt hoog

Cijfers zijn gebaseerd op een enquête uitgezet onder huisartspraktijken, waarbij een relatief lage respons van 16% is behaald. Deze respons is gewogen naar praktijkvorm (solo-, duo- of groepspraktijk), zodat de verhoudingen hetzelfde zijn als in de populatie.

Bron: NIVEL praktijkenquête 2018 (SSFH)

- **35%** van de praktijken heeft te maken met (bijna) dagelijks uitlopende spreekuren
- Bij **3 op de 5** praktijken heeft in de afgelopen vijf jaar één of meerdere keren een patiëntenstop plaatsgevonden, **2 op de 3** verwacht dat dit de komende vijf jaar ook voor zal komen
- Voor POH, POH GGZ en doktersassistenten is vraag en aanbod niet in evenwicht en volgt uit de prognoses een **groot tekort**.

Levensverwachting **81,1** jaar

Levensverwachting **84,1** jaar

17 % van inwoners is 65+

5% is GGZ-gebruiker

Sportaccommodaties:
20,6 per 10.000
inwoners

92-93% heeft regie over
eigen leven

9,5 % van jongeren krijgt
jeugdhulp

66 % slikt

3,2 %
is werkloos

65-83%
is tevreden over
gezondheid

Beweegvriendelijkheid
omgeving: **2.5/5**
(per 10.000 inwoners)

49% voldoet aan
beweegrichtlijn

12,6 % is
mantelzorger

23,1 % per 1.000
inwoners (18+) heeft
bijstandsuitkering

12% heeft
functiebeperking

46% heeft risico op
angst en depressie

Opvallende cijfers in Haarlemmermeer`*

Woningbouw
trekt aan

40-47%
voelt zich eenzaam

€ 495,- minder
zorguitgaven per
verzekerde dan
landelijk

13% geeft
mantelzorg

42% a.g.v. val in
ziekenhuis

14% ervaart ernstige
geluidshinder

162 per 10.000
verzekerden is WMO-client

44 % behandeld in
ziekenhuis

14,3 weken wachttijd voor
oogheelkunde Spaarne Gasthuis

9 % zware drinker

Gemiddelde SES is **5-6**

20 %

27 % heeft migratie-
achtergrond

87 %
Voldoet aan vocht-richtlijn

25-50%
Heeft > 1 chronisch aandoening

90% jeugd
groeit op in goede
gezondheid

56% sport wekelijks

50% heeft overgewicht

*Cijfers zijn gebaseerd op verschillende jaartallen